

Bytí jsoucna

Heidegger zakládá příliš mnohé na rozdílu mezi jsoucnem a bytím, jako by to samo o sobě znamenalo již něco rozhodujícího. Proto např. metafyziku chápe jako tázání po jsoucím jako takovém (to je „Seinsfrage“ v metafyzickém významu, srv. 4530, s.21), zatímco rozhodující je podle něho tázání po bytí jako takovém. Metafyzická otázka po jsoucím jako takovém se tématicky netáže po bytí; bytí naopak zůstává zapomenuto. To je jistě zcela oprávněná kritika, ale u Heideggera se bytí jako takovému (resp. bytí vůbec) dostává významu, který už není zcela korektní. Můžeme vůbec mluvit o bytí v jiné než konkrétní souvislosti, totiž jako o bytí nějakého určitého jsoucna? Připouštím, že existuje dvojí základní význam výpovědi, že nějaké jsoucno „jest“, totiž že může jít jednak o jsoucnost hic et nunc, jednak a bytí jsoucna v časové rozlehlosti. Proto slova jsouci jakožto jsoucí“ mají dvojí možný význam: buď jimi poukážeme na jsoucnost nebo na bytí onoho jsoucího“. Tradičně ovšem – pod vlivem Parmenidovým se jsoucí jakožto jsoucí chápe jako právě nyní a zde jsoucí. V tom spočívá ono zapomenutí na bytí, neboť jsoucno ve svém bytí převážně už není nebo ještě není, takže by mohlo být tematizováno jakožto jakožto „nejsoucí“ daleko spíše a častěji než jakožto jsoucí“. Skutečně základní otázkou je, jak se jsoucno ve svém bytí a ze svého bytí stává aktuálně jsoucím. A na tuto otázku nelze odpovědět poukazem na „bytí vůbec“, nýbrž na FYSIS: je to právě FYSIS, která nechává jsoucno, aby se ve svém bytí (a v jeho průběhu) stávalo jsoucím, totiž aby postupně procházelo svými jsoucnostmi. Proto jako druhou základní otázku můžeme považovat, jaký je vztah mezi bytím jsoucna a mezi jeho FYSIS.

(910724-2)